
جامعه‌شناسی یک رخت

مسأله‌ی سوزن‌دوزی

د طالع‌ن موردی شهرستان چابهار

محمد بحیرانی به اسم برامیس شاه اسماعیلی

سرشناسه: بحیرایی، محمد، ۱۳۶۱-

عنوان و نام پدیدآور: مسالهی سوزن‌دوزی؛ جامعه‌شناسی یک رخت مطالعه‌ی
موردی شهر چابهار/ محمد بحیرایی و سمیرامیس شاه‌اسماعیلی؛ ابه سفارش
موسسه آموزشی فرهنگی راه رشد.

مشخصات نشر: تهران: نشر چکسه، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۲۰۰ ص: مصور (رنگی).

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۵۴۳-۴-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: سوزن‌دوزی -- ایران -- چابهار

موضوع: Needlework -- Iran -- Chabहार

موضوع: سوزن‌دوزی -- ایران -- سیستان و بلوچستان

موضوع: Needlework -- Iran -- Sistan va Baluchestan

موضوع: پوشاک محلی و قومی -- ایران -- بلوچستان

موضوع: Ethnic costume -- Iran -- Baluchistan

شماره افزوده: شاه‌اسماعیلی، سمیرامیس، ۱۳۵۷-

شناسه افزوده: موسسه آموزشی فرهنگی راه رشد

کتاب‌شناسی: TTV ۵/۵

راه‌پند: دیویی: ۷۶۴/۴

شماره کتابشناسی ملی: ۵۹۳۲۶۱۴

جامعه‌شناسی یک رخت

مسالهی سوزن‌دوزی

مطالعه‌ی موردی شهرستان چابهار

محمد بحیرایی و سمیرامیس شاه‌اسماعیلی

ویراستار: سپیده سالاروند

تصاویر کتاب: رضا موسوی

صفحه‌آرا: آیدین خلیلی

چاپ نخست: ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۵۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۵۴۳-۴-۹

همه‌ی حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است

نشر چکسه

سعادت‌آباد، خیابان شقایق چهارم، خیابان شقایق یکم، شماره‌ی ۱۱، طبقه‌ی اول، واحد شرقی

کد پستی: ۱۴۶۵۸۳۴۴۱۴، تلفن: ۸۸۵۷۲۱۶، ایمیل: chakse.pub@gmail.com

قیمت: ۶۰,۰۰۰ تومان

فهرست

۷	پاسداشت
۹	سخن ناشر
۱۰	مقدمه
۱۸	۱. تبار سوزن دوزی
۱۸	جغرافیای تولید سوزن دوزی
۲۱	تاریخچه‌ی عناصر تولید: نخ، پارچه، پنبه، مهر، آب و غیره
۴۰	سوزن دوزی؛ از طرحی ذهنی به طرحی قاسده‌منه
۴۰	شیوه‌های تولید و مصرف در گذشته
۴۶	جمع‌بندی
۴۸	۲. بازیگران میدان تولید
۶۶	زنان سوزن دوز
۷۲	تولید صنعتی
۷۳	رقبای غیربومی
	کهنه‌دوزها

۸۳	جمع‌بندی
۸۴	۳. محل مصرف سوزن‌دوزی
۸۴	مصرف خانگی
۹۰	جشن‌ها و اعیاد
۶۹	فضاهای مبادله‌ی غیررسمی (نابازار)
۹۸	بازار و فضاهای مصرف جدید
۱۰۸	فروشگاه‌ها و نمایشگاه‌ها
۱۱۱	جمع‌بندی
۱۱۴	۴. کارکردی لباس در گذشته و حال
۱۱۴	سوزن‌دوزی و کالای نمادین
۱۱۸	رنگ سوزن‌دوزی
۱۲۰	اسطوره‌ها
۱۲۵	آموزش از دوران سوزن‌دوزی
۱۳۱	هویت‌های محلی
۱۳۶	وضعیت طبقاتی
۱۴۱	جمع‌بندی
۱۴۴	۵. اقتصاد بدیل
۱۴۴	تولید جمعی و مشارکتی
۱۵۰	تولید معیشتی
۱۵۳	تولید گروه‌های حاشیه‌ای
۱۶۰	به سوی تعاونی
۱۶۴	جمع‌بندی
۱۶۷	تصاویر

پاسداشت

این کتاب یک دستاورد گروهی است؛ یک دستاورد ارزشمند که حاصل کار، دغدغه همه، چند تن است. این مجال را فرصت مفتنمی دانستیم تا اسم خوش این همکاران و استادان و شتر همکاری با آنان را مرور کنیم.

ایده نوشتن این کتاب از ده پروژه ای درآمد که برای توسعه بومی و تکیه بر ظرفیت های ناب و اصیل این سرزمین رام گرفت. ایده اصلی این پروژه را آناییتا اصلاح پذیر طرح و با دغدغه مدی خود بیش برد؛ او یک معلم است و دغدغه آموزش را به مانند ضرورتی اجتناب ناپذیر دنبال می کند. اگر ایده ناب او در این شکل از توسعه و پیگیری که سلامت جامعه خواهد، رنج سفر دارد و نشست و برخاست های مداوم با ادمهاس بیشمار را می طلبد، نبود بی شک مجال نوشتن این کتاب و ضرورت پژوهش در این زمینه رخ نمی داد. این پژوهش نه به سان برخی امور رایج و بی اثر، بلکه برای آنکه راهبرد باشد در مسیر اصلی پروژه بزرگتر توسعه بومی، به انجام رسید. بنابراین تکرار اصلی از برای اوست، که هم بار سفر به چابهار را بست و هم ایده توسعه را پیش گرفت و هم با به پای انجام این پژوهش پیش آمد.

مجموعه ای که او را به عنوان مدیرعامل برگزیده است، یک تعاونی آموزشی زنانه است که با این تفاسیر هم دغدغه زنان دارد و هم به عنوان یک

تعاونی، توسعه پایدار و زندگی عادلانه و توجه به جهان پیرامون را مسئولیت اجتماعی خود می‌داند. به همین مناسبت راه رشد یک مدرسه است که مسئولیت اجتماعی خود را در بسط آموزش با کیفیت از یاد نبرده است و می‌کوشد که در حد امکان و توانش در این مسیر موثر باشد. اراده تکتک اعضای این خانواده در حمایت از این طرح قابل تقدیر است.

عبدالرحیم کردی، مدیر منطقه آزاد چابهار قبل از آنکه با سمت سازمانیش به خاطر ما بیاید، با تواضع و دلمشغولی‌اش برای بهبود شرایط زیست مردمان سرزمینش به یاد آمدنی است. حمایت معنوی او در انجام فعالیت‌های ما در منطقه، هم به لحاظ سسازمانی و هم به لحاظ روحی گره گشا و کارساز بود. همچنین سایت مادی او از این طرح به نمایندگی از سازمان منطقه آزاد چابهار، تسهیلاتی برای به انجام رسیدن این طرح بود.

مردمان محترم، شرافتمند و نازنین این سرزمین همراه ما بودند؛ زیانشان به سخن بود، دلشان پرماگ بوده بود و سفرشان برای ما پهن. با خوشرویی از زمان و زندگی خود دست‌نکشید. لحظاتی بی نظیری از مناسبات حیات جمعی در این سرزمین را برای ما امکان پذیر کردند. از تک‌تک آنها سپاسگذاریم؛ زنان و مردان بی نظیر هم وطن که دلمان خرس است به وجودشان؛ بانو شیخ زاده مهربان، رویا رضوی عزیز، الهه سادات، راده نازنین، سیاوش خان لاشاری، یوسف سردار زهی، آقای رفیق و دیگران بوم و دوستان نازنینمان.

همچنین از احمد یزدانیان عزیز، دوست و هم راه ما که بازخوانی متن و مشورت‌های صمیمانه او در تولید نهایی کتاب راه داد، سپاسگزاریم. رضا خان موسوی عزیز که قاب دوربینش ناگفته‌های ما را به تصویر کشید و چه هنرمندانه و با ظرافت قابل تحسینی چنین کرد. باشد که همداستاره‌های و هم کنشی ما به تحقق خیر جمعی و بهبود شرایط زیست همگانی منجر شود.

نویسندگان کتاب